

Kastellskolans ideella förening
expedition@kastellskolan.se

2024-06-19

1 (18)

Dnr- SI 2024:418

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Kastellskolan i
Härnösands kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Kastellskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Kastellskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete så att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att syftet med lektionen eller olika arbetsmoment blir tydligt för eleverna i samtliga årskurser.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver arbeta strategiskt tillsammans med skolans personal och elever för att gemensamma förhållningssätt och strategier för studiero upprätthålls i klassrummen.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor behöver se till att lärare i samtliga ämnen ges förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning på olika sätt och med hjälp av andra lärare, både inom och mellan skolor.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver kritiskt granska och göra självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **24 januari 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 90304 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024-418) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Kastellskolan leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys av resultat och undervisningens genomförande

Rektorn följer, tillsammans med lärarna, systematiskt och löpande upp och analyserar elevernas kunskapsresultat, skolans arbete med värdegrund och undervisningens genomförande. Elevernas kunskapsresultat följs upp löpande under läsåret bland annat genom mitterminsuppföljningar och klasskonferenser där lärare, elevhälsa och rektorn gemensamt går igenom måluppfyllelsen för alla elever. Uppföljning av kunskapsresultat sker också i samband med nationella prov då klasslärare tillsammans med speciallärarna analyserar resultaten. Vid varje terminsslut analyseras betyg av lärarna tillsammans med rektorn och relevanta åtgärder i syfte att förbättra måluppfyllelsen utifrån identifierade behov sätts in. Resursfördelningen är flexibel och rektorn fattar tillsammans med personalen beslut om omfördelningar löpande under året för att tillgängliga resurser ska användas resurseffektivt. Rektorn följer även upp

förutsättningarna för undervisningen. Det sker bland annat genom återkommande samtal med personalen, medarbetarsamtal och täta klassrumsbesök. I samband med läsårets slut sker en uppföljning och analys av meritvärden och värdegrundsarbetet. Skolan genomför trygghetsenkäter och trygghetsvandringar som bland annat resulterat i förstärkt bemanning kring korridorerna under rasterna samt vid omklädningen på idrotten. Rektorn sammanställer enhetens kvalitetsrapport som sedan utgör grunden för nya prioriteringar nästkommande läsår. Skolans analys av kunskapsresultaten visar att många av deras elever har svårt att förstå de texter som används i undervisningen. Som åtgärd deltar därför skolan under pågående läsår i Läslyftet. Lärarna är indelade i tre grupper som leds av skolans förstelärare, där en grupp läser modulen "Samtal om text" och två grupper läser "Text i matematik". Rektorn uppger att skolan under kommande läsår kommer att arbeta för att utveckla planering, genomförande och bedömning av undervisningen för att eleverna ska nå längre i sin kunskapsutveckling. Rektorn betonar betydelsen av välgjorda planeringar som kommuniceras tydligt till eleverna och att det skapar bättre förutsättningar för att sedan kunna analysera kunskapsresultaten.

Ledning och organisation

Rektorn har huvudsakligen skapat goda förutsättningar för lärare och övrig personal att samverka på Kastellskolan. Arbetslagen har veckovisa träffar där arbetslagsledarna utgör länk mellan arbetslagen och skolledningen. Lärarna genomför regelbundet lektionsbesök hos varandra och förstelärarna följer upp resultaten av arbetet med detta. För närvarande pågår ett samarbete mellan ämnena slöjd och kemi, i övrigt pågår det dock begränsat med ämnesövergripande samarbete. Lärarna uppmuntras av rektorn att söka fortbildning och har bland annat deltagit i kommunens fortbildning i NO och hemkunskap. Samverkan mellan arbetslag och elevhälsan fungerar huvudsakligen väl. Representanter för elevhälsan besöker arbetslagen och det hålls klasskonferenser där både lärare och representanter för elevhälsan deltar. Det finns dock en önskan från lärarna att kommunikationen kring elevärenden ska bli tydligare, exempelvis kring återkoppling på anmälda elevärenden. Skolan diskuterar detta vid tidpunkten för granskningen och tittar på olika modeller för att hitta den bästa lösningen.

Skolans arbets- och förhållningssätt är huvudsakligen tydliga och tillämpas av lärarna och det finns rutiner för introduktion av nya eller obehöriga lärare. Rektorn har introduktionssamtal med all ny personal där bland annat frågor som rör skolans policy, värdegrund, och likabehandlingsplan behandlas. Samtliga rutiner finns tillgängliga digitalt.

Skolans arbete med jämställdhet

Det sker ett visst jämställdhetsarbete på skolan men det är inte något som genomförs strukturerat och systematiskt under ledning av rektorn. Jämställdhetsfrågor diskuteras i kollegiet bland annat vid arbetsplatsträffar och lärarna använder sig av strategier såsom exempelvis fördelning av talutrymmet i klassrummen. Vid medarbetsamtal frågar rektorn allmänt om lärarnas behov av kompetensutveckling men inte specifikt om jämställdhet. I några ämnen har jämställdhetsfrågor lyfts, som exempelvis i svenska och idrott och hälsa. Det saknas dock ett systematiskt arbete för att analysera kunskapsresultat ur ett könsperspektiv. Rektorn uppger att jämställdhet inte är något som skolan arbetar uttalat med och att de skulle behöva förtydliga det arbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete så att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

På skolan bedrivs ett visst arbete utifrån ett jämställdhetsperspektiv, men det bedrivs inte ett strategiskt jämställdhetsarbete som leds av rektorn och som syftar till att alla elever, oavsett könstillhörighet, har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att se till att det finns ett systematiskt och medvetet arbete på skolan för att främja jämställdhet. Arbetet behöver utvecklas så att utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer systematiskt och löpande följs upp på ett sådant sätt att könsmonster som kan begränsa elevernas lärande, val och utveckling uppmärksammas och motverkas. När ett arbete är strategiskt handlar det om att se helheten och om att förstå hur arbetet ska leda till ett resultat på lång sikt. Det bör finnas en genomtänkt plan för arbetet vilket exempelvis kan handla om att i medarbetarsamtal ställa frågor som rör jämställdhet eller att ha utformat gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen. Rektorn behöver försäkra sig om att lärare och personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Det varierar i vilken utsträckning eleverna görs delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande. Undervisningen innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar. Lärarna har olika strategier för hur de gör eleverna delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande och det varierar i vilken utsträckning och med vilken kvalitet eleverna får göra det. Några lärare låter eleverna skriftligen utvärdera undervisningen, i vissa fall anonymt, medan andra lärare låter eleverna kort utvärdera genom att visa med tummen upp eller ned i slutet av lektionen eller genom så kallade "exit tickets". Lärarna kan även justera planeringen av undervisningen om de exempelvis märker att ett visst arbetssätt uppskattades av eleverna. I vissa ämnen är dock eleverna inte alls delaktiga i utvärdering av undervisningen.

Stimulans och utmaningar utifrån elevernas behov och förutsättningar

Eleverna stimuleras och utmanas till viss del av undervisningen. Enligt lärarna, elevhälsan och rektorn har skolan många elever med stora behov och det är en utmaning att hitta en nivå i undervisningen som passar alla elever då kunskapsspridningen är stor i många klasser. Fokus i undervisningen ligger främst på de elever som behöver mycket hjälp och inte på de elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling. En del elever som har större behov får arbeta tillsammans med logoped och andra resurser i "plantagen" där det är högre lärartäthet och eleverna får arbeta i ett mindre sammanhang. Representanter för elevhälsan ser dock ett behov av att utveckla undervisningen i ordinarie klassrum och att behovet av att gå till "plantagen" därmed förmodligen skulle minska. Vidare ser såväl rektorn som elevhälsan att det finns en risk att undervisningen, särskilt i vissa ämnen, anpassas

efter en medelnivå och att det finns en oro att elever som har nått långt i sin kunskapsutveckling blir understimulerade.

Inslag i undervisningen som stärker elevers självförtroende och motivation

Skolan arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vid flera av de observerade lektionerna förekommer inslag i undervisningen där lärarna på olika sätt uppmuntrar och berömmar elevernas arbetsinsatser genom att ge dem positiva kommentarer och feedback under pågående arbete. Eleverna uppger att lärarna generellt sett är duktiga på att ge eleverna positiv feedback, även om det varierar mellan lärarna i vilken utsträckning de gör det.

Målfokuserad, varierad undervisning och aktivt lärarstöd

Undervisningen är i viss mån strukturerad. Skolan har inom ramen för kollegieobservationer arbetat med lektionsstruktur men enligt lärarna varierar det sedan huruvida lärarna genomfört förändringar utifrån det arbetet. Det finns stora variationer bland lärarna hur och i vilken omfattning de kommunicerar syfte till eleverna och bryter ner kriterier och konkretiserar för eleverna. Rektorn berättar att de i personalgruppen har pratat om vikten av att ha tydliga planeringar för undervisningen samt att lärarna behöver bli bättre på att förmedla syftet med lektionerna till eleverna och hur det relaterar till pågående moment eller aktivitet. Som ett led i det arbetet kommer skolan kommande läsår arbeta med hela kedjan planering, genomförande och analys av undervisningen.

De flesta av de lektioner Skolinspektionen observerat startar med introduktion och muntlig genomgång av vad eleverna ska arbeta med, vid någon lektion refererar läraren till föregående lektion. Undervisningen består av olika moment och arbetsformer som skapar en viss variation för eleverna. Några av de observerade lektionerna består främst av individuellt arbete. Skolan arbetar under pågående läsår med läslýftet, något rektorn hoppas kommer att bidra till att lärarna får syn på fler undervisningsmetoder i syfte att variera undervisningen. På flera av de lektioner Skolinspektionen besöker avslutas lektionen med att läraren säger att lektionen är slut.

Lärarna ser överlag till att eleverna förstår och kommer igång med sina uppgifter samt bibehåller sitt engagemang. De elever som tappar fokus uppmärksammas ofta av lärarna eller resurspersoner. Både lärare och resursperson går runt i klassrummet och förklarar på olika sätt och ser till att eleverna kommer igång med sina uppgifter. Eleverna uppger dock att det varierar hur duktiga lärarna är på att förklara.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att syftet med lektionen eller olika arbetsmoment blir tydligt för eleverna i samtliga årskurser.

Skolan har ett pågående arbete för att skapa en gemensam lektionsstruktur. Det skiljer sig dock mellan lärare i vilken utsträckning de förmedlar syftet med lektionen eller olika arbetsmoment och huruvida det finns ett logiskt flöde mellan uppgifter och arbetsmoment.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna konkretiserar målet med undervisningen genom att till exempel tydliggöra syftet och vilka kunskaper det är tänkt att eleven ska utveckla. När det gäller syftet med undervisningens olika moment och aktiviteter är det viktigt att läraren inte bara har tydliggjort syftet för sig själv utan det måste även vara tydligt för eleverna. Här handlar det om att läraren behöver kunna bryta ner målen i läroplanen och i kursplanerna i ämnen till en nivå som är konkret och tillgänglig för eleverna.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Skolans arbete för att skapa trygghet

Skolan bedriver ett medvetet arbete för att skapa och upprätthålla tryggheten för eleverna. I samtliga intervjuer framkommer att Kastellskolan överlag är en trygg skola och att rektorn och personalen generellt har en god kännedom om hur eleverna upplever tryggheten. Skolan genomför kartläggningar av hur eleverna upplever olika platser, exempelvis omklädningsrummen och skolgården och vidtar åtgärder utifrån det. Engagerade trivselledare, planerade rastaktiviteter och en kurator som är centralt

placerad i skolan med närhet till eleverna lyfts även som framgångsfaktorer i trygghetsarbetet. Varje vecka har eleverna "värdegrund" på schemat, en lektion där eleverna på olika sätt får arbeta med värdegrundsfrågor.

Skolans arbete för att skapa studiero

Det bedrivs ett aktivt arbete på skolan för att skapa och upprätthålla studieron men det saknas delvis ett gemensamt förhållningssätt hos personalen. Rektorn skapar sig en bild av elevernas upplevda studiero genom elevråd, enkäter, i samtal med lärarna och genom att regelbundet besöka klasserna. Eleverna får tala om studiero på värdegrundslektionerna samt i vissa fall på förekommen anledning på lektioner när studieron inte fungerar tillfredsställande. Klasserna utformar tillsammans med klasslärare klassrumsregler även om det framkommer av elevintervjuer att det varierar huruvida eleverna känner till klassrumsreglerna. Det finns gemensamma förhållningssätt kring studiero men det varierar huruvida dessa efterlevs. Det varierar också hur och om lärarna agerar för att komma till rätta med bristande studiero.

Det pågår, som tidigare nämnts, ett arbete med lektionsstruktur under ledning av en av skolans förstelärare för att förbättra studieron. Elevhälsan uppger dock att hur lärarna arbetar med lektionsstruktur varierar och att det är mindre struktur på högstadiet där eleverna förväntas vara mer självgående, något en del elever har svårt att klara av och som påverkar studieron negativt. Rektorn uppger att bristande studiero i vissa fall är kopplat till ledarskap i klassrummet och att det därför pågår insatser kopplat till just ledarskap.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver arbeta strategiskt tillsammans med skolans personal och elever för att gemensamma förhållningssätt och strategier för studiero upprätthålls i klassrummen.

Det saknas delvis ett samlat arbete för att skapa och upprätthålla en miljö där alla elever kan fokusera på sitt skolarbete. Även om skolan till viss del bedriver ett arbete för att undervisningen ska präglas av studiero så varierar studieron och skolan har utmaningar med att hitta välfungerande gemensamma strategier som eleverna känner igen oavsett vilken lärare de har.

Skolinspektionen rekommenderar skolan att fortsätta arbetet med att förbättra studieron. Lämpligtvis fördjupas arbetet genom att rektorn tillsammans med lärarna och elevhälsans kompetenser identifierar vilka situationer som utlöser en sämre

arbetsmiljö och tar fram gemensamma framgångsrika samt förebyggande strategier. Utvecklingsarbetet kan med fördel kompletteras med lektionsobservationer och kollegialt lärande i syfte att ta reda på vilka metoder som eleverna uppfattar som framgångsrika för att skapa en lugn studiemiljö.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Rektorn följer upp och analyserar lärarnas arbete med att bedöma och sätta betyg i syfte att säkerställa att det sker en likvärdig betygssättning på skolan och att bedömningarna är likvärdiga. Rektorn har god insikt i de bedömningar som lärarna gör av elevernas kunskapsutveckling samt de betyg som lärarna sätter. Rektorn har generellt inte sett något i lärarnas bedömningar som ”sticker ut” men lyfter eventuella frågetecken kring lärares bedömningar med enskild lärare vid behov. Rektorn uppger dock att det är en utmaning att följa upp och analysera lärarnas bedömningar då skolan inte har parallella årskurser.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Lärarna ges vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning. I samband med de nationella proven finns tid avsatt för detta. Lärarna ”bollar” också bedömningsfrågor vid behov med speciallärarna. Skolan saknar dock ett mer strukturerat arbete för att regelbundet tillsammans med andra lärare diskutera frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer samt hur lärarna kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer. Ett arbete som försvåras av att det saknas kollegor som undervisar i samma årskurser och för vissa lärare även ämneskollegor. Rektorn uppger att det finns viss osäkerhet i bedömningssituationer hos lärarna och ser ett behov av att öka samverkan för skolans lärare när det gäller bedömningsarbetet. Lärarna i de praktisk-estetiska ämnena ingår i kommunala nätverk men för lärarna i de teoretiska ämnena saknas samverkan i bedömningsfrågor. Såväl

rektorn som lärarna uttrycker att det vore önskvärt att utveckla arbetsformerna kring bedömningsarbetet och som nämnts ovan kommer skolan under kommande läsår arbeta med hela processen kring planering, genomförande och bedömning av undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor behöver se till att lärare i samtliga ämnen ges förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning på olika sätt och med hjälp av andra lärare, både inom och mellan skolor.

Det finns former för att lärarna ska kunna samverka vid bedömning och betygssättning men dessa behöver utvecklas ytterligare. Det framkommer av intervjuer att det skiljer sig mellan olika ämnen och lärare i vilken utsträckning de har förutsättningar att regelbundet och under organiserade former samverka med varandra när de gör sina bedömningar.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar arbetet kring bedömning och betygssättning för att samtliga lärare ska få möjlighet att diskutera hur de bedömer och betygssätter eleverna utifrån betygskriterierna. Rektorn behöver tillsammans med lärarna hitta former för att strukturerat samarbeta kring bedömning och betygssättning. Detta kan rektor exempelvis ansvara för genom att delta i möten då lärare diskuterar bedömning, ge tydliga instruktioner till samtalsledare, ge i uppdrag till förstelärare eller utforma tydliga mötesstrukturer. I detta arbete ingår också att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att säkerställa att deras bedömningar är likvärdiga.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen tillhandahåller ett behovsanpassat stöd till rektorn. Huvudmannen har god kännedom om den verksamhet som bedrivs på skolan och har en tät dialog med rektorn bland annat genom regelbundna styrelsemöten. Styrelsemötena utgår från skolans årshjul och huvudmannen efterfrågar bland annat uppdateringar om kunskapsresultat, värdegrundarbete och personalpolitik. Inför styrelsemötena förbereder rektorn en skriftlig rapport, som utgör underlag för mötet. Inför budgeterat verksamhetsår för rektorn och styrelsen en dialog kring behov av personal samt läromedel för att kunna bedriva en god undervisning.

Huvudmannen finns tillgänglig för rektorn för frågor och rektorn håller huvudmannen uppdaterad löpande, särskilt med frågor som kan "bränna" något så att han vet att han har huvudmannens stöd. Huvudmannen uppmuntrar rektorn att samverka med andra rektorer.

Förutsättningar för undervisning

Huvudmannen tar ansvar för att ge skolenheten förutsättningar att planera och genomföra undervisningen. Exempelvis genom att se till att det finns tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och andra lärverktyg som behövs. När det gäller huvudmannens ansvarstagande för att säkerställa kompetensförsörjningen av lärare framkommer det att skolan aktivt arbetar med att rekrytera legitimerade lärare. Huvudmannen betonar vikten av behörig personal när det gäller såväl lärare som elevhälsopersonal. Huvudmannen och rektorn ger även personalen möjlighet till kompetensutveckling samt att delta i nätverk, något de bland annat får genom det europeiska utbytesprogrammet Erasmus som skolan är delaktig i.

Huvudmannen som självständig aktör

I de flesta frågor och ansvarsområden finns en tydlig fördelning av roller och ansvar mellan huvudmannen och skolan. Huvudmannen har ansvar för de strategiska frågorna så att skolan har de ekonomiska, materiella och personella förutsättningar som behövs, medan rektorn har ansvar för de operativa frågorna såsom skolans resultat och de pedagogiska frågorna som rör undervisningen. Sedan kan rektorn och styrelsen fundera kring vissa principer tillsammans, såsom hur de hanterar friskvårdsbidrag och rekrytering av förstelärare. Styrelsens arbete utgår från ett årshjul. Det hålls alltid ett förmöte till styrelsemötet där skolledningen tillsammans med ordförande skapar dagordningen. Dagordningen utgår från årshjulet och kompletteras med aktuella frågor som huvudmannen behöver informeras om. Styrelsen arbetar ofta tillsammans, men vissa frågor bereds mellan styrelsemötena av

arbetsgrupper som styrelsen utser. Skolledningen finns alltid representerade i dessa grupper. Huvudmannen tar del av skolenhetens resultat och analys, men rektorn uppger samtidigt att huvudmannen inte har kommit med egna förslag på hur verksamheten kan utvecklas. Huvudmannen uppger att de för närvarande ser över sitt årshjul och vad de efterfrågar från rektorn för att kunna få syn på rätt saker i syfte att utvärdera att en god undervisning kan bli ännu bättre. Huvudmannen uttrycker att styrelsen har ett stort förtroende för rektorn i de frågor som rör undervisningen och att styrelsen inte blandar sig i för mycket i de frågorna.

Det finns rutiner för hur elever och vårdnadshavare ska kunna framföra kritik antingen via mejl eller via en klagomålsblankett som kan lämnas in anonymt. Båda finns på skolans hemsida, men det framgår inte tydligt vem som hanterar klagomejlshanteringen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver kritiskt granska och göra självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Huvudmannen agerar inte som en självständig aktör i arbetet med att följa upp och analysera verksamhetens resultat.

Huvudmannen rekommenderas att aktivt ta del av och förhålla sig självständig till den uppföljning, analys och bedömning, av både kunskapsresultat och resultat avseende trygghet och studiero, som rektorn gör inom skolans systematiska kvalitetsarbete. Skolinspektionen konstaterar i en granskning av huvudmannens styrning av grundskolan att ett tydligt och väl genomfört systematiskt kvalitetsarbete, även inom skolenheter av mindre storlek eller av huvudman med mindre skolenhet, är en framgångsfaktor. Genom att huvudmannen ökar kvaliteten i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete kan även ett mer välavvägt och ändamålsenligt stöd ges till rektorn och skolenheten. Stöd i arbetet finns bland annat att få i Skolinspektionens rapport Huvudmannens styrning av grundskolan.¹ I detta arbete bör huvudmannen granska om den analys och de utvecklingsåtgärder som rektorn bestämt är adekvata, eller om huvudmannen gör andra bedömningar.

¹ Skolinspektionen 2015. Huvudmannens styrning av grundskolan. Skolinspektionens webbplats.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Veronica Bonivart Säfström.

I handläggningen av ärendet har utredarna Johanna Salomonsson (föredragande),
Britta Seeger och Mattias Ryd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En intervju med huvudmannen
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 13-14 mars 2024. En digital intervju med representanter för elevhälsan genomfördes den 20 mars 2024 och en digital intervju med rektorn genomfördes den 21 mars 2024. En digital intervju med representant för huvudmannen genomfördes 21 mars 2024. Besöket genomfördes av Johanna Salomonsson och Britta Seeger.

Kastellskolan ligger i Härnösands kommun och bedriver verksamhet för grundskolans årskurser 1-9 samt förskoleklass. Förskoleklassen ingår inte i Skolinspektionens granskning. Skolenheten leds av en rektor och har vid granskningstillfället 222 elever. Huvudmannen Kastellskolans ideella förening (888000-8365) har drivit skolan sedan 2003 enligt det tillstånd som beviljats 2002.